

ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

กิติยา เก้าอี้ยน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

กิติยา เก้าอี้ยน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE EFFECT OF ART ACTIVITIES THROUGH
WILLIAMS' MODEL ON CREATIVE THINKING
OF KINDERGARTEN STUDENTS**

KITIYA KAO-EAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Curriculum and Instructional Development
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2008**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์
ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
ผู้วิจัย นางสาวกิติยา เก้าอี้ยน
สาขาวิชา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ลักษณ์.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สมศักดิ์)

.....Orn.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญช์พร สถิตย์ภาคีกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ธีรเดช.....ประธาน

(ดร.อาชี สาริปा) .....ลักษณ์.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สมศักดิ์)

.....Orn.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญช์พร สถิตย์ภาคีกุล)

.....จันทร์.....กรรมการ

(ดร.วัฒนา มัคคสมัณ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปวช.มาศึกษาต่อ สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนการสอน

.....Orn.....ลักษณ์.....อนันดา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญช์พร สถิตย์ภาคีกุล) (อาจารย์ ample ศิริพันธ์)

คณบดีคณบดีคณครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 2 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
ผู้วิจัย	นางสาวกิติยา เก้าอี้ยน
สาขาวิชา	การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สมศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิษัทธ์ พฤ สถิตย์ภาควิชากุล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน และ 3) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดบุณฑริการาม ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 50 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม หลังจากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเลียมส์ 2) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน และ 3) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพของ thorrenz' แบบ ก. ใช้แบบแผนการทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์สูงกว่าก่อน ได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนสูงกว่าก่อน ได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์สูงกว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The Title	The Effect of Art Activities Through Williams' Model on Creative Thinking of Kindergarten Students
The Author	Miss Kitiya Kao-ean
Program	Curriculum and Instructional Development
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Maliwan Somsak
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Abbinbhorn Satitpakeekul

---

The purposes of this research were : 1) to compare the creative thinking of kindergarten students before and after teaching by the art activities according to Williams' model ; 2) to compare the creative thinking of kindergarten students before and after teaching by the art activities according to conventional approach ; and 3) to compare the creative thinking of kindergarten students after teaching by the art activities according to Williams' model and teaching by the art activities according to conventional approach. The sample consisted of fifty first year kindergarten students of Watboondharikkaram school, Tombon Bo Phut, Amphoe Ko Samai, Suratthani Educational Service Area Office 1, in second semester of 2008. The target group was divided into 2 groups : the experiment group and the control group. The research instruments used were : 1) the art activities according to Williams' model plans ; 2) the art activities according to conventional approach plans ; and 3) Torrance test of creative thinking figural form A. The collected data were analyzed into mean and standard deviation. The t-test was utilized for comparison purposes.

The findings were:

1. The creative thinking of kindergarten students after they had been taught by the art activities according to Williams' model plans was significantly higher than before at the level of .01

2. The creative thinking of kindergarten students after they had been taught by the art activities according to conventional approach plans was significantly higher than before at the level of .01

3. The creative thinking of kindergarten students after they had been taught by the art activities according to Williams' model plans was significantly higher than the one that had been taught by the art activities according to conventional approach plans at the level of .01

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องขอทราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สามศักดิ์ ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิมหา พิเศษากาคิกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกข้อตอนเป็นอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี่เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เชริยา ใจแพ้ว อาจารย์วันดี แป้นสุข อาจารย์ อกริตี ศรีนวล ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจ แก้ไข ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด

ขอขอบคุณนายสมศักดิ์ บุญสิน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ คณะครุทุกท่าน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ให้ความสำคัญในการดำเนินการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ และขอขอบคุณนางจิรวรรณ สำลีพันธ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบุณฑริการาม คณะครุทุกท่าน และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่อำนวยความสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการดำเนินการทดลอง

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอน รุ่นที่ 1 ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป ด้วยดีรวมทั้งขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายที่เคยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

กิตติฯ เก้าอี้ยน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....ก

กิตติกรรมประกาศ.....ก

สารบัญ.....ก

สารบัญตาราง.....ก

สารบัญภาพ.....ก

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจุหานาชาติ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความคิดสร้างสรรค์.....	11
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	11
ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์.....	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	14
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	19
กระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์.....	22
พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.....	24

บทที่	หน้า
แนวทางในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	25
บทบาทของครูในการการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.....	29
การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	33
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดิมส์.....	40
กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	44
ความหมายของกิจกรรมศิลปะ.....	44
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	45
ทฤษฎีศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	46
จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	48
พัฒนาการทางศิลปะของเด็กปฐมวัย.....	49
แนวการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	52
อุปกรณ์ทางศิลปะที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย.....	53
บทบาทและหน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	57
ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
งานวิจัยในประเทศไทย.....	59
งานวิจัยต่างประเทศ.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
วิธีดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	64
แบบแผนการทดลอง.....	69
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ข้อสังเกตที่ได้รับจากการวิจัย.....	78

บทที่	หน้า
๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขียน著者.....	96
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์.....	98
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	112
ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์.....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 แสดงเวลาในการทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	71
2 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์.....	77
3 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	87
4 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	78

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 โครงสร้างของสมรรถภาพทางสมอง หรือทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัจญา ของกิตฟอร์ค.....	16
2 การแปลงรูป.....	18
3 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของวิลเดียมส์.....	40
4 แบบแผนการทดลอง.....	69
5 ผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์.....	80
6 ผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	80
7 เปรียบเทียบผลงานของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง ได้รับการจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดของวิลเดียมส์กับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน.....	81